

סקירת תולדות כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע

1 התמים ח"א (מא' עט)

בשנת תרנ"ג בקשו כ"ק אדמו"ר [מוהרש"ב נ"ע, את הרשב"ץ] לבוא לליובאוויטש ללמוד עם בנו [כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע], ולר"ה שנת תרנ"ד בא ולמד אתו עד שנת תר"ס בערך, ולמודו הי' בעיון רב.

2 אג"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע ח"ג אגרת תרכא

הג' שעות הקבועים ללמוד עם מורך ידי"נ הרשב"ץ ש"י בטח אתה לומד, והנני מבקשך ומזהירך לשמור את הזמן.

3 אג"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע ח"א אגרת צ (כ"ב טבת תר"ס)

גם תודיעני אם אתה לומד עם מו"ר ידי"נ הרשב"ץ ש"י, ובאיזה ענינים אתה עוסק בפני עצמך.

4 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"ג אגרת ד' תרכ"א (ב' ניסן תרס"א)

איני חס על הזמן שלי, אשר יקר הוא לי מכסף רב (לטובת עצמי), ואיני חס על בריאותי, כי כמה וכמה לילות יעברו עלי בלא שינה ... אבל מה אוכל לעשות אשר כן חפץ ה' כו', ואחת אמרתי בל"נ בע"ה, יעבור עלי מה, על משמרתי אעמודה, ותקותי חזקה להשי"ת כי יהי בעזרנו.

5 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"א אגרת כח (כ"ד מנ"א תרס"ט)

כאשר התחוללה ונהיתה האסיפה הכבירה בוילנא, אשר זה כמאה שנה לא היתה אסיפה כזאת, התאחדות כל המפלגות השונות, כמה דיו נשפך עדי נוסדה, וכמה חליפות טע"ג ומכתבים סתרים, כמה עבודה ויגיעה, לילות כימים שקדתי על המלאכה הזאת לבדה, וכמה עבודה בעשרת ימי האסיפה, וכמה עבודה אחרי בעריכות הפרטי-כלים וריבוי המכתבים וכו', אשר כבודו יודע היטב אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א אין באפשרו להכנס בפרטי פרטיות, ואלי מוסר הדבר הזה, וגם האחריות עלי היא.

6 צוואת כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע, ח"ב אגרת תקיד

בני יחי' תשגיח ותשתדל בדבר הישיבה תומכי תמימים, להאדירה בעזרתו ית' ... ואתה בני יחי', בטוב דעתך ושכלך והעיקר במסירתך אל הכוונה הפנימיות, תדע אי"ה לשקול ולהכריע בזה. גם תשתדל בדבר קביעות לימוד דא"ח בעיירות, אשר התחלתי לעסוק בזה ... תשתדל ותתעסק בני יחי' בהם, וידידינו אנ"ש שיחיו בטח יסייעו על ידך, והשי"ת יהי בעזרך ותצליח במלאכתך.

7 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"ד אגרת ה' קלט

ואפתחה את אגרת צוואת הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, ויחשכו עיני מראות כי עלי יעמיס הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, הנהגת עדתו, צאן מרעיתו אנ"ש ש"י. ימים רבים עמדתי משתומם מהכל, ועל הכל, שמתני צעד לפנים ונסגתי לאחור.

8 שם אגרת ה'נו (י"ב תמוז תרפ"א)

הייתי כאיש שהכהו ר"ל רעם, לא ידעתי נפשי, ולאמצאתי מנוחה, רק בתפלתי ג"פ ביום, והיות סגור בחדרי מבלי דבר דבר, וגם לענות לשואלים, ומכ"ש ע"י מכתבים.

9 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"א אגרת שמ

שנת תרפ"ב עלתה לי לשנת הכנה והתרכזות, וכמעט אין עיר אחת בכל מרחבי מדינת רוסיא, אשר לא באתי בכתובים בהנוגע לחדרים, מקוה, רב, שו"ב ... ארגנתי לי לשכת עבודה עם אחדים מאברכי התמימים יחיו, מהם כותב, ומהם אשר לקחו על עצמם הטורח לנסוע בעיירות ולעורר בדיבור מעל הבימה ובכתב מעיר לעיר.

10 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"ז אגרת ה'תתלו (נר' א' דחנוכה תרפ"ח)

החודש ימים אשר ישבתי בהאטעל, לא הי' לי שום איש אשר יכולתי להשתמש בו בהעתקת מכתבי ... הייתי עמוס עבודה רבה (אשר אי אפשר לבארה בכתב) לרגלי מהירת נסיעתי ממדינתנו, ומבלי התחשב עם חלישות בריאותי ... יסדתי לשכה מיוחדת אצלי לעבוד בענין זה.

11 אגרת המזכיר הר"י פייגין, תולדות חב"ד בארה"ב ע' לו (כ"ו שבט תרפ"ט)
הענינים הכללים אשר כ"ק עוסק בהם לטובת אחינו יושבי מדינתנו, בהמצאת עזר לטובתם למוסדות התורה וכל עניני הדת, אשר בפועל בע"ה תלוי בזה כל קיום הענינים הנ"ל, הנה כפי מצב הדברים בהוה דורשים ומכריחים נסיעה של כ"ק בעצמו לארה"ב.

12 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"ב אגרת תסט (י"א שבט תר"צ)
נסיעתי פעלה התעוררות טובה בקרב אנ"ש שי' ובקרב חובבי תורה, וזה יגרם לי ענג רב וקורת רוח, כי סוף סוף זהו העיקר הגדול, נקודת המעין טהור, אשר מימיו יחיו כל פרי טוב.

13 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"ז אגרת ורצה (כ"ב מנ"א תרצ"א)
בטח זוכר מה שדברנו בעת התראותינו, אשר הייתי חפץ שהתלמידים הגדולים שלמדו בישיבת תומכי תמימים, אלו שאפשר שיצא מהם תועלת להרבצת התורה, הייתי חפץ לתת להם מקומות לעבודה, מי לר"מ, מי למשגיח מי למדריך, והייתי חפץ לבקשו אשר יכתוב לי בפרטות מאלו התלמידים שלמדו במשך זמן היותו בהישיבה, מה שיודע מכל אחד ועם מי הוא בא בכתובים. חושב אני שבודאי הבין הרמז שלי אשר צריכים לבא בכתובים עם מכיריו ולדעת מהם מהנעשה.

14 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע חט"ו אגרת ה'תקיג (כ"ו סיון תרצ"ג)
הנני מקווה להשי"ת להוציא מחשבתי הטובה בדבר ההעתקה לפולין להצלחה ... וכאשר אני עושה גם חשבון קצר ביני לבין עצמי הנני מגעגע געגעועי פנימים ועצמיים ממש להיות באהלה וסביבה של תורה.

15 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"ז אגרת ו'שג
העתקתינו לפולין צלחה כוונתי רצויה להחזיק בעזה"י עמידתי בכל הענינים, בההדרכה של אנ"ש שי', ובהדרכתם של תלמידי התמימים שי', ובההתעסקות בענינים הכללים, כפי אותו הנס והדגל אשר העמיד הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

16 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע חט"ו אגרת ה'תרעט (ח' טבת ת"ש)
הנסיעה היתה בכללותה בטוב בעזה"י. ביום ה' בקר יצאנו, ובאנו בלילה בשעה שמיני בערך. אמנם עד אשר מצאנו – על ידי השתדלות – מקום ללון באחד מחדרי הקהלה, נהי' שעה האחת עשרה, והעמידו מטות בחדר האכל, ושם ק"ינו עד יום עש"ק שעה 2, והשיגו עבורינו בית מלון באלערהייליגער שטר'. ובמוש"ק נסענו, ובאנו ביום א' ערב לפה.

17 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"ה אגרת א'קמו (ד' שבט ת"ש)
חפצי לדעת דעתו הפרטית על אודות תלמידי אחי תמימים שי' שבהווה, ואם יש לקוות לקבע בחורים בעלי כשרונות שיהיו יסוד לבנין ישיבת תומכי תמימים ברוחה האמיתי ממש, ושיהיו בעזה"י בעת הראשונה כשבעים שמונים בחורים גדולים וכמה נערים בהמכינות.

18 אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע ח"ז אגרת א'תתקסב (אדר"ח אד"ש תש"ג)
יסדתי בעזה"י מרכז לעניני חנוך ... מיסד חדרים לנערות וכבר סדרו בעזה"י הרבה חדרים בהצלחה גדולה ... מסדר מסבות שבת לילדים ... מסבות שבת הללו כבר נתרחבו במרחב נכון ומתרבות ת"ל מזמן לזמן.

19 אג"ק אדמו"ר זי"ע ח"ה אגרת א'תיא
והשי"ת יזכנו לקיום היעוד הקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם במהרה בימינו ממש.